

Käyttöturvallisuustiedote

Julkaisun päivämäärä 26-kesä-2014

Muutettu viimeksi 10-loka-2019

Versio 4.02

Kohta 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1. Tuotetunniste

Tuotteen nimi	Sportsmaster WSF Iron
Tuotekoodi	03500115DB
EY-Nro.	231-753-5
Puhdas aine/seos	Aine.

1.2. Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus	Lannoite (PC12). Vain ammattikäyttöön.
Neuvotaan käyttämään näitä vastaan	Kuluttajakäyttö [SU21].

1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Everris International BV
Nijverheidsweg 1-5, 6422 PD Heerlen (NL); Tel: +31 (0) 45-5609100; Fax: +31 (0) 45-5609190.

Lisätietojen saamiseksi ottakaa yhteyttä INFO-MSDS@EVERRIS.com.

1.4. Häät puhelinnumero Int: +44 1235 239 670 (24h).

Kohta 2: VAARAN YKSILÖINTI

2.1. Aineen tai seoksen luokitus

Aine

Asetus (EY) N:o 1272/2008 (CLP)

Välitön myrkyllisyys - suun kautta	Kategoria 4 - (H302)
ihosyövyttävyys/ihoärsytys	Kategoria 2 - (H315)
Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys	Kategoria 2 - (H319)

2.2. Merkinnät

Huomiosana: Varoitus

Vaaralausekkeet:

H319 - Ärsyttää voimakkaasti silmiä
H315 - Ärsyttää ihoa
H302 - Haitallista nieltynä

Sisältää Rautasulfaatti; $FeSO_4 \cdot 7H_2O$

Turvalausekkeet:

P280 - Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta/kasvonsuojainta
P337 + P313 - Jos silmä-ärsytys jatkuu: Hakeudu lääkäriin
P305 + P351 + P338 - JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista mahdolliset piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista
P301 + P312 - JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Ota yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin, jos ilmenee pahoinvointia
P330 - Huuhdo suu
P332 + P313 - Jos ilmenee ihoärsytystä: Hakeudu lääkäriin
P331 - Ei saa oksennuttaa

P302 + P352 - JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE: Pese runsaalla vedellä ja saippualla
P501 - Hävitä pakkaus paikallisten määräysten mukaisesti.

Kohta 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

3.1 Aineet

Kemiallinen nimi	EY-Nro.	CAS-nro	Paino%	Asetuksen (EY) N:o 1272/2008 [CLP] mukainen luokitus	REACH-rekisteröintinumero
Rautasulfaatti; FeSO ₄ +7H ₂ O	231-753-5	7782-63-0	80 - 100%	Acute Tox. 4 (H302) Skin Irrit. 2 (H315) Eye Irrit. 2 (H319)	01-2119513203-57

H- ja EUH-lausekkeiden koko teksti on kohdassa 16.

Kohta 4: ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Yleisiä ohjeita

Ensiaputoimet saa toteuttaa vain koulutettu henkilöstö.

Hengitys

Jos potilas ei hengitä, hänelle annetaan tekohengitystä. Otettava yhteys lääkäriin mikäli oireet jatkuvat. Henkilö, joka on hengittänyt reaktiokaasuja, on siirrettävä välittömästi raittiiseen ilmaan.

Ihokosketus:

Mikäli ihoärsytys jatkuu, ota yhteys lääkäriin.

Joutuminen silmään:

Roiskeet huuhdeltava huolellisesti runsaalla vedellä, myös silmäluomien alta. Yhteydenotto erikoislääkäriin, mikäli silmien ärsytys jatkuu.

Nieleminen:

Yhteydenotto välittömästi lääkäriin tai myrkytystietokeskukseen.

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, akuutit ja viipyvät

Ei mitään normaalityössä.

4.3. Välitön hoidonaihe ja tarvittava erikoishoito

Ei mitään normaalityössä.

Kohta 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1. Sammutusaineet

Sopivat sammutusaineet

Sammutustoimet on toteutettava ympäristön palon mukaisesti.

Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä:

Suuritehoinen paloruisku.

5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Terminen hajoaminen voi johtaa ärsyttävien kaasujen ja höyryjen vapautumiseen.

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Käytä ympäristöön sopivia sammutusmenetelmiä. Vältettävä tulipalossa ja/tai räjähdyksessä syntyvän savun hengittämistä. Palomiesten tulee käyttää paineilmalaitetta ja täyttä sammutusvarustusta.

Kohta 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1. Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Henkilönsuojaimet:

Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Käytettävä henkilökohtaista suojusvarustusta. Henkilökunta on evakuoitava turvallisille alueille.

Pelastushenkilöstölle

Käytä kohdassa 8 suositteluja henkilönsuojaimia.

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ei saa päästää ympäristöön likaamaan pohjavesistöä.

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Suojausmenetelmät: Estä lisävuodot ja läikkeet, jos on turvallista tehdä niin.
Puhdistusohjeet: Kerättävä talteen mekaanisesti sopiviin säiliöihin hävittämistä varten.

6.4. Viittaukset muihin kohtiin

§ 8, 12, 13.

Kohta 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI**7.1. Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**

Yleiset hygienianäkökohdat:

Käsiteltävä hyvän työhygienian ja turvallisuuskäytännön mukaisesti. Käytä kohdassa 8 suositeltuja henkilönsuojaimia. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty ainetta käsiteltäessä.

7.2. Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Tekniset toimenpiteet/Varasto-olosuhteet:

Säiliö on pidettävä tiiviisti suljettuna kuivassa ja hyvin ilmastoidussa tilassa. Laatuun liittyvät suut: Pidä poissa suorasta auringonvalosta, säilytä kuivassa ja sulje osittain käytetyt pussit hyvin. Pidettävä erillään syttyivistä aineista. Säilytettävä alkuperäispakkauksessa. Varastoi suljettuna. Vapautettu

Pakkausmateriaalit
LGK (Saksa)

7.3. Erityinen loppukäyttö

Erityiset käytöt

Lannoite; www.everris.com; Lue tavaraselosteen ohjeet ja noudat niitä
Seos. Ei vaadi.

Altistumisskenaario

Kohta 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1. Valvontaa koskevat muuttajat**

Rautasulfaatti: FeSO₄·7H₂O

Belgium - 8 Hr VLE	1 mg/m ³
Tanska	TWA: 1 mg/m ³
Suomi	TWA: 1 mg/m ³
Irlanti	TWA: 1 mg/m ³ STEL: 2 mg/m ³
Norja	TWA: 1 mg/m ³ STEL: 2 mg/m ³
Portugali	TWA: 1 mg/m ³
Spain - Valores Limite Ambientales - VLE	TWA: 1 mg/m ³
Sveitsi	TWA: 1 mg/m ³
United Kingdom - Occupational Exposure	1 mg/m ³ 8hr TWA. 2 mg/m ³ 15 min TWA

Johdettu vaikutukseton taso (DNEL)**Todennäköinen vaikutukseton pitoisuus (PNEC)**

Tietoja ei saatavissa

8.2. Altistumisen ehkäiseminen**Henkilönsuojaimet**

Silmien-/kasvojensuojaus

Ei vaadi

Käsiensuojaus

Käsineet. Nitrilikumi (0.26 mm). Lämpäisy aika. > 8 h.

Hengityselinten suojaus

Ei tarvetta, paitsi aerosolin muodostuksessa. Käytettävä sopivaa henkilökohtaista hengityslaitetta ja suojapukua sumu-, ruiskutus- tai aerosolialtistuksessa

lhonsuojaus ja Kehon suojaus

Kevyt suojavaatetus

Erityisiä suojautumis- ja

Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty ainetta käsiteltäessä. Ei saa säilyttää yhdessä

hygieniaohteita

elintarvikkeiden eikä eläinravinnon kanssa.

Kohta 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1. Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto:	Kiinteä aine
Haju:	Ei mitään
Sulamis- tai jäätymispiste	Tietoja ei saatavissa
Kiehumispiste/kiehumisalue:	Kiinteä aine. Ei sovellu.
Leimahduspiste:	Kiinteä aine. Ei sovellu.
Haihtumisnopeus:	Kiinteä aine. Ei sovellu.
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei syttyvä
höyrynpaine	Kiinteä aine. Ei sovellu.
Höyryntiheys	Kiinteä aine. Ei sovellu.
Suhteellinen tiheys	Tietoja ei saatavissa
Vesiliukoisuus	Tietoja ei saatavissa
Liukoisuus (liukoisuudet)	Tietoja ei saatavissa
Jakautumiskerroin	Kiinteä aine. Ei sovellu.
Itsesyttymislämpötila:	Tietoja ei saatavissa
Hajoamislämpötila:	Tietoja ei saatavissa
Räjähätvyys	Ei räjähdysvaaraa.

9.2. Muut tiedot

Haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (VOC) pitoisuus (%): Kiinteä aine. Ei sovellu.

Kohta 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1. Reaktiivisuus

Ei reaktiivinen.

10.2. Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili normaaliolosuhteissa.

10.3. Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Ei mitään normaalityöstöissä. Terminen hajoaminen voi johtaa ärsyttävien kaasujen ja höyryjen vapautumiseen.

10.4. Vältettävät olosuhteet

Laatuun liittyvät suut: Pidä poissa suorasta auringonvalosta, säilytä kuivassa ja sulje osittain käytetyt pussit hyvin.

10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

Pidä poissa katalyyttien, kuten heksavalentin kromin johdannain ja metallihalogenidien läheltä. Pidä poissa syttyvien aineiden (polttoaineiden), kuten puuhiilen, puun, jauhon, noen jne. läheltä.

10.6. Vaaralliset hajoamistuotteet

Ei mitään normaalityöstöissä. Terminen hajoaminen voi johtaa ärsyttävien kaasujen ja höyryjen vapautumiseen.

Kohta 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1. Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Tuotetiedot

Jos tämä tuote on seos, luokitus ei perustu tätä tuotetta koskeviin toksikologisiin tutkimuksiin, vaan perustuu yksinomaan tässä tuotteessa olevien ainesosien toksikologisiin tutkimuksiin. Tarkempia tietoja aineesta ja/tai ainesosista voidaan antaa tämän käyttöturvallisuustiedotteen muissa kohdissa

Tuntematon välitön myrkyllisyys 0 % seoksesta koostuu vähintään yhdestä aineosasta, jonka myrkyllisyyttä ei tunneta.

Todennäköisiä altistumisreittejä koskevat tiedot

Hengitys Suurien pölypitoisuuksien hengittäminen voi ärsyttää hengityselimiä.

Roiskeet silmiin Voi aiheuttaa lievää ärsytystä.

Ihokosketus	Ärsyttää ihoa.
Nieleminen	Voi aiheuttaa maha-suolivaivoja suurina määrinä nautittuna.

Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Ei tunneta

Välitön myrkyllisyys

Seuraavat arvot on laskettu GHS-asiakirjan luvun 3.1 perusteella

ATEmix (suun kautta) 500.00 mg/kg

Kemiallinen nimi	LD50 Oral	LD50 Dermal	LC50 Inhalation
Rautasulfaatti; FeSO ₄ +7H ₂ O	= 1520 mg/kg		

Lyhyt- ja pitkäaikaisesta altistumisesta johtuvat viivästyneet ja välittömät vaikutukset sekä krooniset vaikutukset

Jos tämä tuote on seos, luokitus ei perustu tätä tuotetta koskeviin toksikologisiin tutkimuksiin, vaan perustuu yksinomaan tässä tuotteessa olevien ainesosien toksikologisiin tutkimuksiin. Tarkempia tietoja aineesta ja/tai ainesosista voidaan antaa tämän käyttöturvallisuustiedotteen muissa kohdissa

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys	Luokitus perustuu seoksen yksittäisiin aineosiin.
Hengityselinten tai ihon herkistyminen	Luokitus perustuu seoksen yksittäisiin aineosiin.
Sukusolujen perimää vaurioittava	Luokitus perustuu seoksen yksittäisiin aineosiin.
Syöpää aiheuttavat vaikutukset	Luokitus perustuu seoksen yksittäisiin aineosiin.
Lisääntymiselle vaarallinen	Luokitus perustuu seoksen yksittäisiin aineosiin.
STOT - kerta-altistuminen	Luokitus perustuu seoksen yksittäisiin aineosiin.
STOT - toistuva altistuminen	Luokitus perustuu seoksen yksittäisiin aineosiin.
Aspiraatiovaara	Luokitus perustuu seoksen yksittäisiin aineosiin.

Kohta 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1. Myrkyllisyys**Ekotoksisuus****Tuntematon myrkyllisyys vesieliöille**

Ei saa päästää ympäristöön

0 % seoksesta sisältää aineosan, jonka / aineosia, joiden vaarallisuus vesiympäristölle on tuntematon.

12.2. Pysyvyys ja hajoavuus**Pysyvyys ja hajoavuus**

Pysyviä tai kumulatiivisia vaikutuksia ei ole havaittu.

12.3. Biokertyvyys**Biokertyvyys**

Ei biokerry.

12.4. Liikkuvuus maaperässä

Tietoja ei saatavissa.

12.5. PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tietoja ei saatavissa.

12.6. Muut haitalliset vaikutukset

Tietoja ei saatavissa.

Kohta 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1. Jätteiden käsittelymenetelmät

Jätteiden hävittäminen	Hävittäminen tulee suorittaa sovellettavien alueellisten, kansallisten ja paikallisten lakien ja säädösten mukaisesti.
Likaantunut pakkaus	Älä käytä säiliötä uudelleen.
Muut Tiedot	Käytä tuote kokonaan. Pakkausmateriaali on teollisuusjätettä.

Kohta 14: KULJETUSTIEDOT

IMO / IMDG

14.1	
YK-numero:	Ei säädelty
14.2	
Oikea laivauksessa käytettävä nimi:	Ei säädelty
14.3	
Vaaraluokka:	Ei säädelty
14.4	
Pakkausryhmä:	Ei säädelty
14.5	
Meriä saastuttava aine	Tietoja ei saatavissa
14.6	
Erityisvaatimukset	Ei mitään
14.7	
Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti	Tietoja ei saatavissa

ADR/RID

14.1	
YK-numero:	Ei säädelty
14.2	
Oikea laivauksessa käytettävä nimi:	Ei säädelty
14.3	
Vaaraluokka:	Ei säädelty
14.4	
Pakkausryhmä:	Ei säädelty
14.5	
Ympäristövaara	Ei säädelty
14.6	
Erityisvaatimukset	Ei mitään

IATA

14.1	
YK-numero:	Ei säädelty
14.2	
Oikea laivauksessa käytettävä nimi:	Ei säädelty
14.3	
Vaaraluokka:	Ei säädelty
14.4	
Pakkausryhmä:	Ei säädelty
14.5	
Ympäristövaara	Ei säädelty
14.6	
Erityisvaatimukset	Ei mitään

Kohta 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Belgia

Tanska

Tanska

Tietoja ei saatavissa

Ranska

ICPE (FR): Ei säädely

Saksa

LGK (Saksa)

Vapautettu

Vesien vaarannusluokka (WEC):

1 (Everris classification)

GefStoffV (DE):

Ei säädely

Component	German WGK Section
Rautasulfaatti; FeSO ₄ ·7H ₂ O 7782-63-0 (80 - 100%)	class 3

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Aineiden käyttö katetaan REACH-asetuksen 1907/2006 mukaisesti

Huomioitava direktiivi 98/24/EY työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemisesta työssä käytettävien kemikalien aiheuttamilta vaaroilta

Kohta 16: MUUT TIEDOT**Kohdissa 2 ja 3 mainittujen H-lausekkeiden täydelliset tekstit**

- H302 - Haitallista nieltynä
- H315 - Ärsyttää ihoa
- H319 - Ärsyttää voimakkaasti silmiä

Käyttöturvallisuustiedotteessa käytettyjen lyhenteiden ja akronyymien selitykset

RID: Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail

ICAO: International Civil Aviation Organization

ADR: European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labeling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

PNEC: Predicted No Effect Concentration

DNEL: Derived No-Effect Level

REACH: Registration, Evaluation, Authorization of Chemicals

CLP: EU-GHS; Classification, Labelling and Packaging

OEL: Occupational Exposure Limit

TWA: Time Weighted Average

ATE: Acute Toxicity Estimate

EUH phrase: CLP (EU) specific hazard statement

LD50: Lethal dose, 50%.

LC50: Lethal concentration, 50%.

SVHC: Substance of Very High Concern.

Luokitusmenettely

- Laskentamenetelmä
- Asiantuntija-arvioinnin ja näytön painoarvon määrittäminen

Tärkeimmät kirjallisuusviitteet ja tietolähteet

EY:n asetuksen 1907/2006 mukaisesti - 2015/830. Asetus (EY) N:o 1272/2008 (CLP).

Valmistaja

Regulatory Affairs Department (INFO-MSDS@EVERRIS.COM)

Julkaisun päivämäärä

26-kesä-2014

Käyttöä koskevat rajoitukset

Vain ammattikäyttöön

Muutoksen syy

*** Muutoksia on tehty viimeisen revision jälkeen. Tämä versio korvaa kaikki edelliset versiot.

Everris parhaan tietämyksen ja uskon mukaan tässä annetut tiedot ovat tarkkoja ja luotettavia tämän asiakirjan valmisteluhetkellä. Näiden tietojen tarkkuudesta tai

luotettavuudesta ei kuitenkaan anneta mitään suoraa tai epäsuoraa takuuta. Everris ei vastaa näiden tietojen käytöstä aiheutuvista menetyksistä tai vahingoista. Mitään valtuutusta ei anneta suoraan tai epäsuoraan mitään patentoitua keksintöä ilman lisenssiä. Everris ei myöskään vastaa mistään vaurioista tai vammoista, jotka aiheutuvat tuotteen käyttämisestä muuhun kuin ilmoitettuun käyttötarkoitukseen, suositusten noudattamatta jättämisestä tai tuotteen luonteesta johtuvista vaaroista.